

Προσέγγιση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 19/ΜΑΪΟΣ 2011

Σημείωμα του εκδότη

Κλείνουν λοιπόν τα Σχολεία... Άλλη μια χρονιά απολογισμού για το παιδί μας. Τι έμαθε άραγε φέτος; Σε ποιους τομείς έγινε ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ; Στο όμορφο και μοναδικό ταξίδι της ζωής του πώς κατάφερα σαν γονιός, σαν δάσκαλος και σαν θεραπευτής να κάνει κάτι που του ανέβασε την αυτοπεποίθησή του;

ΑΛΗΘΕΙΑ, ΤΙ ΤΟ ΜΑΘΑΜΕ ΕΜΕΙΣ «ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΙ ... ΣΟΦΟΙ»;

... όχι να μιλάει καλύτερα αλλά να έχει έναν λόγο να μιλήσει καλύτερα;

... να κάνει φίλους γιατί αξίζει το παιδί μας να έχει φίλους και όχι οι φίλοι να έχουν το παιδί μας παρέα;

... να κρίνει; Η ζωή δεν είναι το τι έμαθα αλλά σε τι θα με βοηθήσει στην καθημερινή μου προσπάθεια να ανταπεξέρχομαι στα προβλήματα των σχέσεων και της επιβίωσης.

...την αποδοχή; Του ζητήσαμε και έμαθε και εκείνο να ζητάει το άριστα ή την άριστη απόδοση; Του μάθαμε το αντίθετο από αυτό που ζούμε; Το μέτρο; Του μάθαμε τι σημαίνει το «παν μέτρον άριστον» ή το ζαλίσαμε με το «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα»;

...ότι λέγοντας την αλήθεια το αγαπάμε εξίσου ή το εξωθήσαμε στο ψέμα για να γίνει αποδεκτό (το οποίο επιπρόσθετα τιμωρήσαμε μετά;)

...για τις λογικές συνέπειες ή του μάθαμε ότι «τιμωρία = δεν σε αγαπάω»;

...ότι η μάθηση για να είναι χαρά θα πρέπει να είναι χρήσιμη σε κάτι; Το βάλαμε να γράψει στην λίστα από τα ψώνια του

σούπερ μάρκετ τα προϊόντα που θέλει να πάρει;

...ότι το να είναι υπεύθυνο για την Σχολική τσάντα του είναι ο δρόμος της ανεξαρτησίας και όχι του καθωσπρεπισμού;

...ότι είμαστε περήφανοι όταν μαθαίνει και όχι ότι μαθαίνει γιατί είναι υποχρεωμένο;

...ότι από το λάθος μαθαίνουμε ή ότι για το λάθος τιμωρούμαστε;

...τον αυτό-σεβασμό ή με το ζόρι το μάθαμε τον σεβασμό των άλλων;

...ότι 8 ώρες είναι πολλές για να δουλεύουν όλοι ή του ζητήσαμε να μην κοιτάζει εμάς και να κάνει 5 ώρες μάθημα στο Σχολείο, 3 ώρες μελέτη στο σπίτι, 2 ώρες φροντιστήριο, 2 ώρες Αγγλικά και αν ήταν εύκολο και 1 ώρα μελέτη πιάνου;

Του χρόνου το παιδί μας θα μάθει κάτι περισσότερο από φέτος!

Αλήθεια, εμείς έχουμε δώσει μία πειστική για το παιδί απάντηση στην ερώτηση «ΓΙΑΤΙ;» ή θα κυνηγάμε πάλι εμείς το άριστα, το Α', το 18,5 («δόδοχιιιιιι το 18 είναι λίγο»);

Και μην ξεχνάμε: Το Καλοκαίρι είναι η άδεια του παιδιού! Αλήθεια γονείς, ειλικρινά, σκεφτείτε πώς θέλετε να περάσετε τις διακοπές σας από τη δουλειά σας (μην ξεχνάτε, την δικαιούστε!)

ΚΑΛΗ ΞΕΚΟΥΡΑΣΗ ΣΕ ΟΛΟΥΣ!

Σε αυτό το τεύχος

Σημείωμα εκδότη	1
Άρθρα	2-5
Η στήλη του παιδιού	6-8

Ειδικά σημεία ενδιαφέροντος

- ◆ Έτοιμος για το σχολείο σημαίνει...
- ◆ Ανίχνευση ικανότητας του παιδιού
- ◆ Κοινωνική προσαρμογή
- ◆ Μέθοδος HANEN
- ◆ Στρουμφοκόμιξ
- ◆ Ακροστοιχίδα
- ◆ Μαστορέματα
- ◆ Η μέρα του Αγ. Πνεύματος
- ◆ Ταξίδι στο παρελθόν
- ◆ Ξεπερνώντας τον θάνατο...

Το ότι είναι το παιδί έτοιμο να πάει στο δημοτικό σχολείο σημαίνει:

Ένας πρώτος οδηγός για γονείς και διδασκάλους
Η Δ/νική Ομάδα του Κέντρου μας.

♦ Κατανοεί βασικές εντολές που δίνονται στην ομάδα και τις εκτελεί

Έχει δηλαδή την δυνατότητα να κατανοεί σύνθετες εντολές της εκπαιδευτικού όπως για παράδειγμα «βγάλτε το κόκκινο τετράδιο ορθογραφίας», «πηγαίνετε στην σελίδα που έχει την εικόνα του σπιτιού», «ποιο παιδί θα μας πει...» κλπ

♦ Έχει κατανοητή επικοινωνία

Έχει την δυνατότητα να εκφράσει –λεκτικά ή με νοήματα ή με κάρτες- αυτό που επιθυμεί ώστε να μπορέσει να έρθει σε επαφή με τους συμμαθητές του και με αυτό τον τρόπο να επιτύχει κοινωνική ενσωμάτωση

♦ Μπορεί να μένει στο Σχολείο μόνο του με μερική εποπτεία (ένας επόπτης για Μ.Ο. 20 παιδιών)

Στο Σχολείο η εκπαιδευτικός δεν μπορεί να βρίσκεται πάντα δίπλα σε ένα παιδί. Το παιδί θα πρέπει να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της Τάξης ενώ η εκπαιδευτικός βρίσκεται και μακριά από αυτό -θέση «εγκεφαλικής ισχύος»-. Στην αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να επιβληθεί το παιδί με συνοδό ένταξης.

♦ Μπορεί να μείνει στο προαύλιο μόνο του στο διάλειμμα

Το διάλειμμα στο σχολείο είναι πολύ διαφορετικό από το Νηπιαγωγείο. Είναι ένα περιβάλλον πολυερευνητικό όπου πολλά παιδιά ηλικίας 7-12 ετών τρέχουν, παίζουν, φωνάζουν και πολλές φορές εκφράζουν και επιθετικές συμπεριφορές. Θα πρέπει να έχουν εξευρεθεί τρόποι ώστε το παιδί να μπορεί να ανταπεξέλθει σε αυτό τον «χείμαρρο» ερεθισμάτων. Στην αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να επιβληθεί το παιδί με συνοδό ένταξης για την αυτο-διαχείρισή του στα διαλείμματα.

♦ Αυτοεξυπηρετείται στην τουαλέτα

Το παιδί θα πρέπει να έχει αποκτήσει πλήρη έλεγχο σφιγκτήρων. Στην Δημοτική εκπαίδευση δεν γίνονται δεκτά παιδιά που δεν έχουν έλεγχο σφιγκτήρων, εκτός εάν υπάρχει κάποια νευρολογική πάθηση όπως πχ «νευρογενής κύστη». Επιπρόσθετα δεν υπάρχει κάποιος που να βοηθήσει το παιδί στην υγιεινή του, οπότε θα πρέπει να έχει την δυνατότητα να σκουπιστεί μόνο του επαρκώς και να ανεβάσει τα ρούχα του.

♦ Μπορεί να κάθεται για 30' στο θρανίο ανεξάρτητο

Στο Σχολείο μία από τις πρώτες απαιτήσεις είναι το παιδί να μην εμφανίζει αυξημένη κινητικότητα. Μία από τις βασικές διαφορές με το Νηπιαγωγείο είναι ότι την πρώτη διδακτική ώρα 8:30-9:45 θα πρέπει να παραμείνει καθιστό στην καρέκλα του και να εκτελέσει το ζητούμενο από την εκπαιδευτικό χωρίς να παρενοχλήσει τους συμμαθητές του.

Στην αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να επιβληθεί το παιδί με συνοδό ένταξης.

♦ Είναι υπεύθυνο για τα προσωπικά του πράγματα

Στο Σχολείο το παιδί θα πρέπει να είναι υπεύθυνο για τα πράγματά του. Οι σχολικές τσάντες είναι γεμάτες με τετράδια, βιβλία και μολύβια, μαρκαδόρους κλπ όπου το παιδί θα πρέπει να φροντίζει να μην τα ξεχνά –όπως και το μπουφάν του- στην Σχολική Τάξη.

♦ Μαθησιακά γνωρίζει ποσότητες, ίσως γράμματα και αριθμούς

Για να ξεκινήσει ένα παιδί το Σχολείο θα πρέπει να γνωρίζει πρώτες μαθησιακές έννοιες όπως χρώματα, ποσότητες –περισσότερα, λιγότερα-, αρίθμηση –μετρά τα αντικείμενα και λέει πόσα είναι- να γράφει το όνομά του με κεφαλαία, κάποια γράμματα –κεφαλαία- τα οποία και αναγνωρίζει, να γνωρίζει να πει λέξεις που αρχίζουν από... -πχ λέξη που αρχίζει από «α» = αεροπλάνο- να γνωρίζει να γράφει κάποιους αριθμούς κλπ.

♦ Χειρίζεται λειτουργικά το μολύβι (αντιγράφει σχήματα και γράμματα)

Για να ξεκινήσει ένα παιδί το Σχολείο θα πρέπει να κρατά με σωστό –άρα μη κουραστικό- τρόπο το μολύβι, το σώμα του να έχει σωστή στάση και να μπορεί να αντιγράψει βασικά σχήματα με ακρίβεια όπως τετράγωνο, τρίγωνο, κύκλο, λοξές γραμμές, ρόμβο και όλα τα κεφαλαία γράμματα του αλφαβήτου.

♦ Γνωρίζει κοινωνικούς κανόνες συμπεριφοράς

Για να ξεκινήσει ένα παιδί το Σχολείο θα πρέπει να μπορεί να σχετίζεται με τους συμμαθητές του με κοινωνικά αποδεκτούς τρόπους ή αλλιώς με σωστή πραγματολογία συμπεριφοράς. Θα πρέπει να έχει ενταχθεί στην «θεωρία του νου» όπου να κατανοεί ποιες από τις συμπεριφορές του μπορεί να στενοχωρήσουν τους συμμαθητές του ή να «στιγματιστεί» από αυτές. Είναι απαραίτητο πολύ νωρίς στο ξεκίνημα της Α' Δημοτικού το παιδί να καλλιεργήσει φιλική σχέση με ένα τουλάχιστον ακόμα παιδί. Στην αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να επιβληθεί το παιδί με συνοδό ένταξης.

♦ Δεν θέτει σε κίνδυνο τα άλλα παιδιά / τον εαυτό του

Για να ξεκινήσει ένα παιδί το Σχολείο θα πρέπει να έχει την αίσθηση του κινδύνου τόσο για τον εαυτό του όσο και για τους συμμαθητές του. Θα πρέπει οι συμπεριφορές του λοιπόν να μην είναι επικίνδυνες –πχ να σκαρφαλώνει στο παράθυρο ή να βάζει τρικλοποδιές στα παιδιά-. Στην αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να επιβληθεί το παιδί με συνοδό ένταξης.

Ένα παιδί τοπικής ανάπτυξης αναμένεται ότι στην ηλικία 5-6 ετών θα μπορεί να...

Ονομάζει 6 βασικά χρώματα και 3 βασικά σχήματα.

Ακολουθεί εντολές που αποτελούνται από 3 μέρη.

Κάνει ερωτήσεις με το «πώς».

Απαντά λεκτικά στο «Γεια» και στο «Τι κάνεις?».

Χρησιμοποιεί παρελθόντα και μέλλοντα χρόνο κατάλληλα.

Χρησιμοποιεί συνδέσμους.

Έχει αντιληπτικό λεξιλόγιο περίπου 13000 λέξεις.

Ονομάζει τα αντίθετα.

Ονομάζει διαδοχικά ημέρες της εβδομάδας.

Μετρά ως το 30 μηχανικά.

Ανταλλάσσει πληροφορίες και κάνει ερωτήσεις.

Χρησιμοποιεί προτάσεις με λεπτομέρειες.

Αναμεταδίδει με ακρίβεια μια ιστορία.

Τραγουδά ολόκληρα τραγούδια και απαγγέλει παιδικά ποιηματάκια.

Επικοινωνεί εύκολα με ενήλικες και άλλα παιδιά.

Θυμηθείτε ότι...
Θυμηθείτε ότι...

Ανίχνευση της ικανότητας ενός παιδιού να ενταχθεί στην Α' Τάξη του Δημοτικού

Εκτός από τις προαναφερθείσες ενδείξεις, το εάν ένα παιδί θα τα καταφέρει στην ένταξη του στο Δημοτικό Σχολείο σχετίζεται επίσης και με σημαντικά μετρήσιμα αποτελέσματα. Αποτελέσματα δηλαδή με σταθμισμένα τεστ που θα μας προσφέρουν πληροφορίες για την επίδοση του παιδιού μας σε σχέση με τα παιδιά της ίδιας ηλικιακής ομάδας. Το Κέντρο μας χρησιμοποιεί τα τελευταία δεδομένα της Κλινικής Συλλογιστικής. Η Κλινική Συλλογιστική σημαίνει ότι για να γίνει μία αξιολόγηση του δυναμικού του παιδιού χρειάζεται να μπορούμε να στηριζόμαστε σε μετρήσιμα αποτελέσματα ("evidence based").

Τα αξιολογητικά εργαλεία που χρησιμοποιεί το Κέντρο μας είναι τα εξής κατά τμήτα:

A. ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΑ ΤΕΣΤ

⇒ "ABC MOVEMENT TEST"

Μελετά την ευελιξία, την ισορροπία, τις συλλήψεις και την γραφοκινητικότητα του παιδιού, ικανότητες απαραίτητες για την σωματική ικανότητα, την γραφοκινητική επίδοση και την οργάνωση του παιδιού.

⇒ DE GANGI-BERK TEST"

Μελετά την ικανότητα του παιδιού στους τομείς της ιδιοδεκτικότητας και της αιθουσαίας λειτουργίας, λειτουργίες απαραίτητες για την ανάπτυξη του μυϊκού τόνου, του ελέγχου της κίνησης και της συγκέντρωσης προσοχής.

⇒ "DEVELOPMENTAL TEST OF VISUAL PERCEPTION (DTVP-2)

Μελετά την ικανότητα του παιδιού στους τομείς της οπτικής αντίληψης, της γραφοκινητικής δεξιότητας και της μικτής οπτικογραφοκινητικής ολοκλήρωσης, δεξιότητες απαραίτητες για την ανάπτυξη της ανάγνωσης της γραφής και της αυτοματοποίησης των δεξιοτήτων αυτών.

⇒ "DYSPRAXIA OBSERVATIONS"

Μελετά την ικανότητα του παιδιού στους τομείς του σχεδιασμού και της κινητικής εκτέλεσης, δεξιότητες απαραίτητες για την αυτοματοποίηση των δεξιοτήτων κίνησης, γνωσιακότητας και συγκέντρωσης προσοχής.

⇒ "SENSORY PROFILE"

Ερωτηματολόγιο γονέων που μελετά την ικανότητα του παιδιού να αντιδρά κατάλληλα στα περιβαλλοντικά ερεθίσματα. Ικανότητα απαραίτητη για την ανάπτυξη της συγκέντρωσης προσοχής, την μείωση του άγχους και

την εμφάνιση ικανότητας μελέτης και ανοχής.

⇒ "VISUAL PERCEPTION TEST (TVPS) "

Μελετά την ικανότητα του παιδιού σε όλους τους τομείς της οπτικής αντίληψης, δεξιότητα απαραίτητη για την ανάπτυξη της ανάγνωσης της αντιγραφής και της αναλυτικοσύνθεσης.

B. ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΕΠΙΔΟΣΗΣ (ΨΥΧΟΜΕΤΡΙΚΑ ΤΕΣΤ)

⇒ "A' ΤΕΣΤ"

Μελετά μερικές δεξιότητες του παιδιού (Αδρή Κινητικότητα, Κριτική Ικανότητα, Αφαιρετική Σκέψη, Οπτική Αντίληψη, Γλωσσικές Αναλογίες, Ακολουθίες, Οπτικοκινητικός Συντονισμός) που θα σχετιστούν με την ομαλή σχολική ένταξη. Δεν είναι τεστ αξιολόγησης. Είναι τεστ παρατήρησης οπότε δεν ενδείκνυται να εφαρμόζεται μόνο του.

⇒ "ΤΩΡΡ"

μελετά την ικανότητα του παιδιού να αναπτύξει προβολικό παιχνίδι, ικανότητα απαραίτητη για την αναγνώριση των κοινωνικών και συναισθηματικών δεδομένων που διέπουν την σχολική Τάξη.

Γ. ΛΟΓΟΥ-ΦΩΝΗΣ-ΟΜΙΛΙΑΣ-ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΑΣ:

⇒ «ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗΣ»

Μελετά την γνώση, αναγνώριση, χρήση γραμματικών κανόνων, έκφραση και γενικότερα όλες τις εκφάνσεις της αντίληψης και έκφρασης της ελληνικής γλώσσας που πρέπει να έχουν επιτευχθεί μέχρι την ηλικία της ένταξης στο Δημοτικό Σχολείο.

⇒ "BOHEM"

Μελετά την κατανόηση βασικών εννοιών τόπου, χρόνου, ποσοτήτων που πρέπει να έχουν κατακτηθεί πριν την σχολική ένταξη.

⇒ "BRACKEN"

Μελετά την κατανόηση βασικών εννοιών χωρίς την λεκτική απόκριση του παιδιού σε 308 θεμελιώδεις και λειτουργικές εκπαιδευτικές έννοιες που περιλαμβάνουν χρώματα, γράμματα, αριθμούς / αρίθμηση, μεγέθη, συγκρίσεις, σχήματα, κατεύθυνση / σχέση στο χώρο, αντίληψη εαυτού / κοινωνική αντίληψη, υφή / υλικά, ποιότητα, χρόνος / χρονική ακολουθία, έννοιες που είναι βασικότατο να έχουν κατακτηθεί πριν από την ένταξη στην Α' Δημοτικού.

⇒ "ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ"

μελετά το ενεργητικό λεξιλόγιο του παιδιού μέσα από επίδειξη συγκεκριμένων καθημερινών καρτών.

⇒ "TOPL" (Test of Pragmatic Language)

Όργανο ατομικής εφαρμογής, που παρέχει μια επίσημη αξιολόγηση της πραγματολογίας, ή της κοινωνικής διάστασης, της γλώσσας, δεξιότητα απαραίτητη για την κατανόηση τόσο σύνθετων εννοιών της κοινωνικής γλώσσας όσο και των κοινωνικών κανόνων που διέπουν μία κατάσταση.

Δ. ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ-ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ:

⇒ "ASDS ερωτηματολόγιο ASPERGER"

Μελετά το εάν το παιδί εμφανίζει δυσκολίες που υπάγονται στην διαγνωστική κατηγορία του Συνδρόμου Asperger, διάγνωση που θα επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την ικανότητα Σχολικής ένταξης του παιδιού.

⇒ "CAR'S ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΥΤΙΣΜΟΥ"

Μελετά το εάν το παιδί εμφανίζει δυσκολίες που υπάγονται στην διαγνωστική κατηγορία της Διαταραχής Αυτιστικού Φάσματος, διάγνωση που θα επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό την ικανότητα Σχολικής ένταξης του παιδιού.

⇒ "Conner's parents (γονέων)" και "Conner's teachers (εκπαιδευτικών)"

Ερωτηματολόγιο γονέων και εκπαιδευτικών που διερευνά τους τομείς συναισθηματικής λειτουργίας του παιδιού (συνεργασία, οργάνωση συμπεριφοράς, άγχος, ψυχοσωματισμοί, συναισθηματική σταθερότητα) όσο και την ικανότητα συγκέντρωσης προσοχής και ελέγχου της υπερ-κίνησης και παρόρμησης. Προλαμβάνει τους κινδύνους εμφάνισης άγχους, υπερκινητικότητας και διάσπασης προσοχής στην Σχολική Τάξη.

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: Κοινωνική Προσαρμογή

Επιμέλεια: Αλεξάνδρου Στράτος. Διευθυντής
Κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η προσαρμογή είναι το συστατικό της συναρμογής μας με την κοινότητα. Ας δούμε την εξέλιξη της από την βρεφική ηλικία μέχρι την ενηλικίωση όπως παρουσιάζεται στο VINELAND ADAPTIVE RESPONSES με πολύ απλό τρόπο:

(Πολλά παιδιά θα καταφέρουν αυτά που αναφέρονται στα ορόσημα πολύ νωρίτερα. Εδώ παρατίθενται οι ανώτερες ηλικίες που αναμένουμε να εμφανιστούν οι αντίστοιχες δεξιότητες)

Η εξέλιξη της προσαρμογής είναι και αυτή σταδιακή και θα βασιστεί σε σημαντικές σταθερές στην εξέλιξη του παιδιού.

- ◇ **Από την ηλικία του ενός έτους** στο σπίτι, περνάει εύκολα από την μια δραστηριότητα στην άλλη.
- ◇ **Από την ηλικία των 3 ετών** λέει «Ευχαριστώ» όταν του δίνεται κάτι και αλλάζει τη συμπεριφορά του ανάλογα με το πόσο καλά γνωρίζει κάποιον (για παράδειγμα, συμπεριφέρεται διαφορετικά με την οικογένεια και διαφορετικά με ξένους, κτλ.).
- ◇ **Ωριμάζοντας** μασάει με το στόμα κλειστό και λέει «Παρακαλώ» όταν ζητάει κάτι.
- ◇ **Στην σχολική ηλικία** τελειώνει σωστά τις συζητήσεις (για παράδειγμα, λέει «Γεια σου», «Τα λέμε μετά», κτλ.), καθαρίζει ή σκουπίζει το πρόσωπο και τα χέρια του την ώρα που τρώει και μετά το γεύμα και αντιδρά κατάλληλα σε λογικές αλλαγές της καθημερινότητας (για παράδειγμα, δεν γκρινιάζει, κτλ.).
- ◇ **Στην ηλικία περίπου των 8 ετών** ζητάει συγγνώμη για πράγματα που έχει κάνει κατά λάθος (για παράδειγμα, εάν πέσει πάνω σε κάποιον), επιλέγει να μην ενοχλεί, να μην κοροϊδεύει, να μην προσβάλλει, να μην καταπιέζει τους άλλους) και αντιδρά κατάλληλα όταν συστήνεται σε ξένους (για παράδειγμα, κουνά το κεφάλι, χαμογελά, δίνει το χέρι, χαιρετά, κτλ.).
- ◇ Μέχρι την **εφηβεία** αλλάζει το επίπεδο της φωνής ανάλογα με την κατάσταση και το χώρο όπου βρίσκεται (για παράδειγμα στη βιβλιοθήκη, στο θέατρο, στο σινεμά, στο πάρτι κτλ.), ζητάει συγγνώμη όταν πληγώνει τα συναισθήματα κάποιου, δεν μιλάει

- με το στόμα γεμάτο, μιλάει με άλλους χωρίς να διακόπτει και χωρίς να γίνεται αγενής και δέχεται χρήσιμες προτάσεις και λύσεις από τρίτους.
- ◇ **Προχωρώντας στην εφηβεία** του οι δεξιότητες προσαρμογής είναι πολύ καίριες και θα αποτελέσουν τον πυλώνα για να σχετιστεί με τους άλλους και να φτιάξει την προσωπικότητά του. Μπορεί λοιπόν πια να ελέγχει το θυμό και την απογοήτευσή του όταν τα σχέδια αλλάζουν για εξωτερικούς λόγους (για παράδειγμα λόγω κακού καιρού, βλάβης στο αυτοκίνητο, ξαφνικής ασθένειας κτλ.). Κρατάει μυστικά για περισσότερο από μία ημέρα. Ζητάει συγγνώμη όταν κάνει κάποιο σφάλμα ή λάθος κρίσης (για παράδειγμα, όταν βγάζει κάποιον από το παιχνίδι κατά λάθος, κτλ.). Κατανοεί ότι τα ελαφρά πειράγματα με την οικογένεια και τους φίλους δείχνουν τρυφερότητα και χιούμορ. Μιλάει στον γονιό για τα σχέδιά του (για παράδειγμα, λέει πότε φεύγει και πότε θα γυρίσει, πού πάει, κτλ.). Τώρα πια επιλέγει να αποφεύγει επικίνδυνες δραστηριότητες (για παράδειγμα δεν πηδάει από ψηλά, δεν οδηγεί με το ποδήλατο επικίνδυνα, προσέχει με τους αγνώστους, κτλ.). Καταφέρνει να ελέγχει το θυμό και την απογοήτευσή του όταν δεν περνάει το δικό του (για παράδειγμα εάν δεν τον αφήνουν να δει τηλεόραση ή να πάει σε ένα πάρτι, ή όταν απορριφθεί για μια ιδέα ή πρότασή του). Τώρα πια ο έλεγχος του εαυτού του ισχυροποιείται κι άλλο. Ακολουθεί πια τις συμφωνίες μέχρι το τέλος τους (για παράδειγμα, εάν υποσχεθεί να συναντήσει κάποιον, φροντίζει να τον συναντήσει, κτλ.). Σταματάει ή αποφεύγει σχέσεις και καταστάσεις που το πληγώνουν ή βλάπτουν (για παράδειγμα όταν το κοροϊδεύουν ή εκμεταλλεύονται σεξουαλικά ή οικονομικά, κτλ.). Ελέγχει το θυμό και την απογοήτευσή του από γόνιμα κριτικά σχόλια (για παράδειγμα, επιπλήξεις για λάθος συμπεριφορά, συζητήσεις για το βαθμό σε ένα διαγώνισμα, αξιολόγηση επίδοσης, κτλ.) και σκέφτεται τις επιπτώσεις πριν πάρει μια απόφαση (για παράδειγμα δεν δρα παρορμητικά, σκέφτεται για σημαντικές πληροφορίες, κτλ.). Κρατάει μυστικά για όσο χρειαστεί.
- ◇ Στην είσοδο τέλος στην ενηλικίωση κατανοεί την πιθανότητα κινδύνου και προσέχει όταν αντιμετωπίζει επικίνδυνες κοινωνικές καταστάσεις (για παράδειγμα πάρτι με αλκοόλ, σελίδες συζήτησης στο διαδίκτυο, προσωπικές αγγελίες, κτλ) και δείχνει σεβασμό για τους συνεργάτες του (για παράδειγμα, δεν αποσπιά ή διακόπτει τους άλλους όταν εργάζονται, δεν αργεί στις συναντήσεις, κτλ.).

Η Μέθοδος HANEN

Κοκμοτός Παναγιώτης, Λογοθεραπευτής Κέντρου Προσέγγισης

Ως θεραπευτές καλούμαστε να εκπαιδευόμαστε διαρκώς σε νέες μεθόδους και προσεγγίσεις για όλες τις διαταραχές με τις οποίες ασχολούμαστε. Πρέπει πάντα να κάνουμε το καλύτερο που μπορούμε και να δίνουμε στα παιδιά τα όπλα που χρειάζονται για να είναι πιο λειτουργικά στη ζωή τους. Πολλές φορές όμως «κοιτάμε το δέντρο και χάνουμε το δάσος». Δουλεύουμε μέσα στη θεραπεία τους στόχους που θέτουμε, το παιδί συχνά τους πετυχαίνει και επαναπαυόμαστε. Δε πρέπει

όμως να ξεχνάμε και τους άλλους παράγοντες της ζωής του παιδιού. Και αυτοί βρίσκονται έξω από την αίθουσα θεραπείας και κυρίως στο σπίτι. Είναι πολύ συχνό το φαινόμενο να λέμε ότι το παιδί έχει κατακτήσει ποικίλες δεξιότητες μέσα στη θεραπεία, αλλά η ανατροφοδότηση από το σπίτι διαρκώς δείχνει το αντίθετο. Επομένως βασικός στόχος για εμάς ως θεραπευτές είναι οι γενίκευση στο σπίτι όσων το παιδί μαθαίνει στη θεραπεία.

(συνέχεια)

Αυτό μπορεί να γίνει μόνο με σύμμαχο τους γονείς και το οικογενειακό περιβάλλον. Ειδικά στις διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές πρέπει θεραπευτές, γονείς και σχολείο να λειτουργούν και να συνεργάζονται αρμονικά με κύριο στόχο τη στήριξη του παιδιού.

Μία μέθοδος εκπαίδευσης και συμβουλευτικής που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο λογοθεραπευτής για να κάνει τους γονείς πιο επικοινωνιακούς και λειτουργικούς με τα παιδιά τους είναι η μέθοδος HANEN. Η μέθοδος αυτή δημιουργήθηκε αρχικά στο Καναδά το 1977 και από τότε διαρκώς αναπτύσσεται και εξελίσσεται. Περιλαμβάνει διάφορες παραλλαγές της αρχικής ιδέας ανάλογα με τη διαταραχή του εκάστοτε παιδιού. Οι δύο πιο διαδεδομένες είναι οι μέθοδοι :

HANEN "It Takes Two to Talk"

Είναι μία μέθοδος που βοηθάει τους γονείς να εκπαιδεύσουν τα παιδιά τους να γίνουν πιο επικοινωνιακά. Απευθύνεται σε γονείς παιδιών με καθυστέρηση ομιλίας. Συστήνεται σε γονείς των οποίων τα παιδιά κυμαίνονται από μη λεκτικό επίπεδο επικοινωνίας έως και το επίπεδο που αρχίζουν να συνδυάζουν λέξεις για τη δημιουργία μικρών προτάσεων. Η εκπαίδευση των γονέων γίνεται σε μικρές ομάδες αλλά και ατομικά με επισκέψεις του θεραπευτή στο σπίτι.

HANEN "More Than Words"

Είναι μία μέθοδος που βοηθάει τους γονείς να προάγουν τις επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες των παιδιών με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές. Δημιουργήθηκε το 1995 μετά από προσαρμογή του "It Takes Two to Talk" ώστε να καλύπτει τις ανάγκες παιδιών με ΔΑΔ. Δίνει στους γονείς τα απαραίτητα εργαλεία για να διευκολύνουν και να ενισχύσουν τις δεξιότητες επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης των παιδιών τους. Χρησιμοποιεί τις καθημερινές δραστηριότητες για να μάθει στο παιδί πώς να επικοινωνεί και τονίζει τη σημασία της προβλεψιμότητας, της δομής και των οπτικών βοηθημάτων στην προώθηση της μάθησης στα παιδιά με ΔΑΔ.

Ο κύκλος εκπαίδευσης γίνεται σε ομάδες (8 οικογένειες ανά ομάδα) και διαρκεί δεκατρείς εβδομάδες. Ο κάθε κύκλος περιλαμβάνει:

⇒ Μία πρώτη ενημερωτική συνάντηση

- ⇒ Συμβουλευτική πριν το πρόγραμμα
- ⇒ Οκτώ ομαδικές συναντήσεις για γονείς (διάρκειας συνήθως 2,5 ωρών)
- ⇒ Τρεις ατομικές συναντήσεις με βίντεο και ανατροφοδότηση για κάθε οικογένεια, που διεξάγεται από το Λογοθεραπευτή είτε στο σπίτι της οικογένειας είτε στο κέντρο που γίνονται οι ομάδες θεραπείας
- ⇒ Μία γραπτή αναφορά από το Λογοθεραπευτή
- ⇒ Αξιολόγηση του προγράμματος από το γονιό

Και τα δύο προγράμματα που αναφέραμε πιο πάνω υποστηρίζονται από τα αντίστοιχα και ομώνυμα βιβλία. Ειδικά για το More Than Words το βιβλίο έχει σα στόχο να βοηθήσει τους γονείς να πετύχουν τους εξής τέσσερις σκοπούς:

- ▲ Να εμπλέκονται με το παιδί τους σε συχνές ευχάριστες αμφίδρομες δραστηριότητες
- ▲ Να οδηγήσουν τα παιδιά τους σε πιο ώριμες και συμβατές μορφές επικοινωνίας

- ▲ Να τα μάθουν να επικοινωνούν για διάφορους σκοπούς και με διάφορους ανθρώπους
- ▲ Να βελτιώσουν την κατανόηση της γλώσσας του παιδιού τους

Το πρόγραμμα More Than Words δεν είναι σχεδιασμένο να αντικαταστήσει άλλες θεραπείες των παιδιών με ΔΑΔ. Γονείς που εμπλέκονται σε θεραπείες όπως ABA κ.α. ενθαρρύνονται να το αναφέρουν στο Λογοθεραπευτή που είναι υπεύθυνος για το πρόγραμμα, ώστε να μπορέσει να σχεδιάσει τους στόχους του προγράμματος, όσο καταλληλότερα γίνεται και ανάλογα με αυτά που έχει μάθει το παιδί στην ατομική θεραπεία του.

Δυστυχώς η εφαρμογή της μεθόδου στην Ελλάδα συναντά κάποιες δυσκολίες. Οι γονείς πρέπει να μάθουν να «παιζουν» με τα παιδιά τους, να

γίνονται και οι ίδιοι παιδιά ώστε να δημιουργηθεί μεταξύ τους μια σχέση «ισότιμων μελών». Από την καθημερινή μου πρακτική, είμαι σε θέση να διαπιστώσω πως οι Έλληνες γονείς αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο να υλοποιήσουν ένα τέτοιο πρότυπο εκπαίδευσης λόγω των συνεχώς αυξανόμενων υποχρεώσεων τους, οι οποίες καθιστούν ελάχιστο τον ελεύθερο χρόνο που διαθέτουν με τα παιδιά τους. Ένας επιπλέον παράγοντας που αναστέλλει την όλη διαδικασία της συγκεκριμένης θεραπείας είναι το ότι οι γονείς δεν γνωρίζουν πώς να γίνουν και οι ίδιοι παιδιά προκειμένου να παίξουν με τα παιδιά τους. Σημαντική λοιπόν προϋπόθεση για μια εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ θεραπευτή και γονιού είναι να είναι και οι δύο διατεθειμένοι να συνεργαστούν με κοινό στόχο την βοήθεια του παιδιού. Ο θεραπευτής οφείλει να δείξει επαρκώς στο γονιό τον τρόπο με τον οποίο θα πραγματοποιεί τις διάφορες δραστηριότητες και ο γονιός από τη μεριά του να ακούει τον θεραπευτή και να προσαρμόζει τη συμπεριφορά του ανάλογα τη περίπτωση.

Μια άλλη δυσκολία που αντιμετωπίζει η εφαρμογή της μεθόδου στη χώρα μας είναι ότι μερικές φορές οι γονείς δεν είναι έτοιμοι γι' αυτή την «ομαδική» δουλειά. Δεν είναι όλοι έτοιμοι να ανοιχτούν μπροστά σε αγνώστους, να μιλήσουν για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά τους και οι ίδιοι στη καθημερινότητά τους. Φυσικά και δε πιστεύω ότι όλα όσα ανέφερα πιο πάνω είναι εύκολα. Χρειάζεται όμως να προσπαθήσουμε όλοι μαζί να ωριμάσουμε ως άνθρωποι και ως κοινωνία με γνώμονα το καλό των παιδιών με αυτισμό.

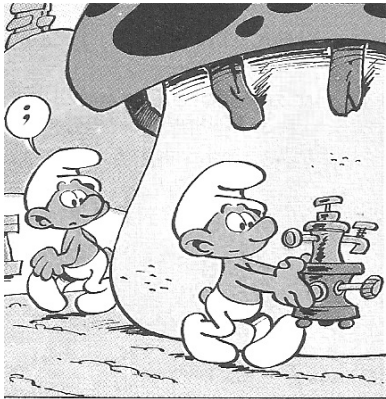
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- IT TAKES TWO TO TALK, Jane Pepper, Elaine Weitzman, 2004, Hanen Center Publications
- MORE THAN WORDS, Fern Sussman, 1999, Hanen Center Publications

www.hanen.org

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Το Στρουμφοκόμιξ... αλήθεια τί λένε;???:

Απαντήστε στις ερωτήσεις:

- ☺ Τί να είναι άραγε το στρουμφοκάτι; Μπορείτε να μαντέψετε 5 πράγματα;
- ☺ Πού είναι το αστείο στην παραπάνω ιστορία;

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΑΚΡΟΣΤΟΙΧΙΔΑ

Κ _ _ _ _ _
 Α _ _ _ _ _
 Λ _ _ _ _ _
 Ο _ _ _ _ _
 Κ _ _ _ _ _
 Α _ _ _ _ _
 Ι _ _ _ _ _
 Ρ _ _ _ _ _
 Ι _ _ _ _ _

1. Το φοράμε στο κεφάλι μας για να προστατευτούμε από τον ήλιο
2. Το βάζουμε στο σώμα μας για να μην καούμε
3. Μερικά παιδιά τις κάνουν στην άμμο
4. Καθόμαστε κάτω από αυτές στην παραλία (πληθ)
5. Τα μικρά παιδιά παίζουν με αυτά στη θάλασσα
6. Σε αυτή παίζουμε το καλοκαίρι
7. Το μήνα αυτόν κλείνουν τα σχολεία
8. Παιχνίδι που παίζεται στη θάλασσα
9. Ο πιο ζεστός μήνας του καλοκαιριού

Λευτέρης 11 χρονών

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ Κ' ΕΦΗΒΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ....

ΜΑΣΤΟΡΕΜΑΤΑ...

ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΤΑΝ ΤΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑΚΙΑ ΣΑΣ ΤΡΙΖΟΥΝ

Ρωτήστε τη μαμά σας αν μπορείτε να δανειστείτε το λάδι για μαγείρεμα

Άμα σας πει ναι τότε πάρτε το και αρχίστε να το ρίχνετε στις ρόδες ανά σταγόνα

Πώς?

Πάρτε ένα σταγονόμετρο ή μια μπατονέτα για τα αυτιά και κάντε ότι σας πω:

Πρώτα βάλτε ένα κομμάτι χαρτί από κάτω. Κατόπιν πάρτε το λάδι και ρίξτε μια σταγόνα σε κάθε ρόδα και έτσι θα το έχει σαν καινούριο.

Μάριος Β.
10 χρονών

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Η Γιορτή του Αγ. Πνεύματος είναι 13 Ιουνίου. Εκείνη τη μέρα οι άνθρωποι πηγαίνουν στο εξοχικό τους γιατί είναι αργία. Εγώ θα πάω στον Θεολόγο, θα παίξω, θα γελάσω, θα κάνω το πρώτο μου μπάνιο

και θα τρώω παγωτό. Νιώθω χαρούμενος γιατί θα έρθει το καλοκαίρι. Εύχομαι να περάσετε και εσείς πολύ καλά.

Στέλιος, 11 ετών

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ...

Αυτό που μου άρεσε περισσότερο όλα αυτά τα χρόνια στην Προσέγγιση ήταν τα κινητικά παιχνίδια, τα τεστ που έκανα με την κυρία Δήμητρα, αλλά και η ομάδα της κυρίας Μαρίνας. Μου άρεσε που έπαιζα με τον Σ. μπάλα. Μια φορά θυμάμαι ρίξαμε το ρολόι στο σαλόνι παίζοντας αλλά το ευχαριστηθήκαμε! Ο Σ. είχε τεράστιες αντιπαραθέσεις με τον Δ. κ βρίζονταν. Ο Δ. μίλαγε μόνο στην κυρία Μαρίνα. Θυμάμαι την Ι. μια κοπέλα πολύ συμπαθητική που όλο την πειράζαμε αλλά σταμάτησε νωρίς. Εγώ συνήθως τσακωνόμουν με τον Γ. επειδή έπαιζε τον μάγκα. Μια φορά του έκανα μια χειρολαβή κ τον έβαλα κάτω και γέλαγε. Εγώ έχω την δικιά μου θέση στην ομάδα. Τους διακόπτω συνέχεια λέγοντας αστεία όταν συζητούν, που δυστυχώς είναι αλήθεια. Ο καθένας λέει ό,τι να'ναι και γελάμε. Η ομάδα όμως κάποια στιγμή θα τελειώσει (λόγω ηλικίας). Τώρα ήρθε η σειρά σας αναγνώστες της εφημερίδας να σκεφτείτε εσείς έναν καλό τρόπο για να μπορούν όλα τα παιδιά να συναντηθούν ή μια άλλη λύση σε αυτό το πρόβλημα.

Γιάννης, 15 ετών

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ Κ' ΕΦΗΒΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ....

ΤΙ ΕΚΑΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ 1997 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2011...

Όταν είχα έρθει τον Σεπτέμβρη του 97' δεν περπάταγα και δεν μιλάγα καλά. Το 1ο πράγμα που θυμάμαι είναι τα παιχνίδια που παίζαμε στην Προσέγγιση με τους δασκάλους μου. Η καλύτερη δασκάλα όλα αυτά τα χρόνια ήταν η κυρία Μαρία. Μαζί της έμαθα πώς να μιλάω στα κορίτσια, πώς είναι το σώμα του αγοριού, πώς να είμαι καθαρός κ.α. Με τον κύριο Παναγιώτη συζητάγαμε και με βοηθούσε να διαβάζω πιο εύκολα την ιστορία. Και με την κυρία Ειρήνη συνεχίσαμε να κάνουμε αυτά που έκανα με την κ. Μαρία. Μάθαμε να σκεφτόμαστε πώς αισθάνονται οι άλλοι άνθρωποι, τα συναισθήματα και τις εκφράσεις, γράφαμε άρθρα για την εφημερίδα και παίζαμε UNO. Ως τελευταία ανάμνηση θα μου μείνει που πήγαμε βόλτα με την φίλη μου την Ι. και την κ. Ειρήνη στα Goodies.

Γιώργος, 17 ετών

ΞΕΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

Θάνατος, αυτό που μερικοί όσον αφορά τον εαυτό τους φοβούνται, αφήνουν ή περιμένουν. Τι γίνεται όμως όταν το παθαίνει κάποιος που ξέρουμε. Πως ξεπερνάμε και γεμίζουμε το κενό που δημιουργείται? Όταν κάποιος αγαπημένος ή και μερικές φορές και το αναγκαίο κακό σας πεθαίνει ή τραυματίζεται θανάσιμα, το πλήγμα είναι το ίδιο άσχημο, χάνεται ένα κομμάτι που μας ολοκληρώνει. Πώς το γεμίζουμε? Καταρχήν το συνειδητοποιούμε, πέθανε, π-έ-θ -α-ν-ε, ξεπεράστε το. Άμα μένετε τότε δεν έρχεται πίσω, αλλά μην τον ξεχάσετε ποτέ. Προχωρήστε, έτσι είναι η ζωή, σωστά? Όλοι πεθαίνουμε. Άμα όταν πεθαίνει ένας πέθαιναν όλοι όσοι τον ήξεραν, δεν θα υπήρχαμε, άρα η ζωή μας λέει έτσι να προχωρήσουμε. Είναι δύσκολο με μερικές άλυτες εκκρεμότητες μερικές φορές, αλλά πάντα υπάρχει τρόπος απλός . πρέπει να τον μάθουμε, γι' αυτό όταν συμβεί ψάξτε τον και θα τον βρείτε.

Να μερικοί τρόποι αντιμετώπισης :

- ✦ Θετική σκέψη. Να ξέρετε ότι όταν καταφέρνετε κάτι που πιστεύετε το πρόσωπο που πέθανε θα είναι υπερέφανο γι' αυτό.
- ✦ Βρες κάποιον ειδικό να σε βοηθήσει, έναν ψυχολόγο ή έναν που εμπιστεύεσαι και έχει περάσει τα ίδια. Μόνο μην το κρατήσετε μέσα σας.
- ✦ Παραδεχτείτε τη θλίψη σας στον εαυτό σας, δεν μπορείτε να το αρνείστε για πάντα.
- ✦ Συνεχίστε τη ζωή σας αφήνοντας μια ειδική θέση στη μνήμη σας.

Αυτοί είναι οι τρόποι να το ξεπεράσετε.

Διονύσης, 14,5 ετών

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ:

- ♦ Φωτομάρα 32 Ν. Κόσμος Αθήνα.
Τηλ: 210-9238217 210-9220993
- ♦ Σπινθάρου 65 Ν. Κόσμος Αθήνα.
Τηλ: 210-9013463
- ♦ Δεληγιάννη 2 Άλιμος. Τηλ: 210-9965203

E-mail: info@proseggisi.gr

Site: WWW.PROSEGGISI.GR

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Βουρλιόγκα Βασιλική
Κοκμοτός Παναγιώτης
Μαρτίνης Γιάννης
Σαμοϊλης Γιώργος
Επιμέλεια: Μάντη Ειρήνη

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Κοκμοτός Παναγιώτης
Λευτέρης, 11 ετών
Στέλιος, 11 ετών
Γιάννης, 15 ετών
Γιώργος, 17 ετών
Διονύσης, 14,5 ετών